

Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка

УДК 331.27:331.5:331.2:338.12

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.17867105>

**Аналіз сучасних моделей впливу мінімальної заробітної плати на
ринок праці**

Стахів Григорій Іванович

аспірант, Заклад вищої освіти «Університет Короля Данила»,
м. Івано-Франківськ, Україна, <https://orcid.org/0000-0002-5362-7494>

Прийнято: 21.11.2025 | Опубліковано: 09.12.2025

***Анотація:** Метою дослідження є узагальнення теоретичних та емпіричних підходів до оцінки впливу мінімальної заробітної плати на ринок праці та виявлення механізмів, завдяки яким зміни в політиці мінімальної заробітної плати (МЗП) впливають на зайнятість, продуктивність праці та поведінку підприємств в умовах формальної та неформальної зайнятості.*

***Методи.** Методологічну основу становлять такі методи: аналіз і синтез – для систематизації наукових підходів; порівняльний аналіз – для зіставлення результатів досліджень у різних економічних системах; структурно-логічний підхід – для виокремлення основних механізмів впливу МЗП у межах неокласичної, моносонічної моделей, теорії ефективної заробітної плати та моделей адаптації. Інформаційною базою дослідження є результати міжнародних наукових праць та економетричні оцінки впливу МЗП на ринок праці.*

***Результати.** Встановлено, що традиційні прогнози неокласичної теорії щодо зниження попиту на низькокваліфіковану робочу силу не знаходять систематичного підтвердження в емпіричних даних. Моделі, що враховують*

ринкові фрикції (зокрема, монопсонічні моделі, теорії ефективної заробітної плати та адаптації), пояснюють стабільні або нейтральні ефекти зайнятості шляхом підвищення продуктивності, зменшення плинності кадрів, перекладання витрат на споживачів або вихід низькопродуктивних підприємств із ринку. Економіки з високим рівнем неформальності характеризуються специфічними механізмами адаптації, зокрема змінами в структурі офіційних та неофіційних виплат.

Висновки. Мінімальна заробітна плата є багатофункціональним інструментом, ефективність якого визначається рівнем конкуренції на ринку праці, масштабами мінізації та інституційної спроможності держави. Комплексний підхід до моделювання впливу МЗП, що враховує якість праці, продуктивність та поведінку підприємств, є необхідним для коректного оцінювання загальних економічних і перерозподільчих наслідків її підвищення.

Ключові слова: мінімальна заробітна плата, ринок праці, зайнятість, продуктивність праці, монопсонія, ефективна заробітна плата, тіньова економіка, адаптаційні механізми, економетричне моделювання.

Analysis of Contemporary Models of the Impact of the Minimum Wage on the Labor Market

Hryhorii Stakhiv,

PhD student of the King Danylo University, Ukraine,

<https://orcid.org/0000-0002-5362-7494>

Abstract. The aim of this study is to synthesize theoretical and empirical approaches to assessing the impact of the minimum wage on the labor market and to identify the mechanisms through which changes in minimum wage policy influence employment, labor productivity, and firm behavior in both formal and informal labor markets.

Methods. *The methodological framework includes analysis and synthesis to systematize scientific approaches, comparative analysis to contrast research findings across different economic systems, and a structural logical approach to identify key mechanisms of minimum wage effects within neoclassical and monopsonistic models, efficiency wage theory, and adaptation models. The information base consists of international scientific studies and econometric estimates of minimum wage effects on the labor market.*

Results. *The findings show that traditional neoclassical predictions of reduced demand for low skilled labor do not receive consistent empirical confirmation. Models that account for labor market frictions, including monopsony models, efficiency wage theory, and adaptation frameworks, explain stable or neutral employment effects through productivity gains, reduced turnover, cost pass through to consumers, or the exit of low productivity firms. Economies characterized by high levels of informality exhibit specific adaptation mechanisms, including changes in the structure of formal and informal wage payments.*

Conclusions. *The minimum wage is a multifunctional instrument whose effectiveness depends on labor market competition, the scale of informality, and the institutional capacity of the state. A comprehensive modeling approach that incorporates labor quality, productivity, and firm behavior is necessary for an accurate assessment of the overall economic and redistributive effects of minimum wage increases.*

Keywords: *minimum wage, labor market, employment, labor productivity, monopsony, efficiency wage, informal economy, adaptation mechanisms, econometric modeling.*

Постановка проблеми. Мінімальна заробітна плата є одним із найбільш суперечливих, проте центральних інструментів економічної політики, спрямованих на подолання бідності серед працюючого населення та зменшення нерівності. Актуальність дослідження цього явища зростає на тлі

складної економічної ситуації в Україні, зумовленої повномасштабною військовою агресією Російської Федерації та тривалими дисбалансами на ринку праці.

Динаміка мінімальної заробітної плати в Україні демонструє значні коливання: з 1450 грн у 2016 році вона зросла до 7100 грн у 2024 році, тобто майже у п'ять разів. Попри це, співвідношення мінімальної заробітної плати до медіанної залишається нижчим, ніж у більшості країн ЄС: близько 0,46 в Україні порівняно з середнім показником 0,55–0,60 у європейських державах. Політика МЗП є особливо значущою для значної частини населення, оскільки вона безпосередньо стосується 15–18 % працівників, оплата праці яких прив'язана до мінімального рівня.

Мінімальна заробітна плата є однією з основних економічних категорій, яка регулює взаємодію між роботодавцями та працівниками і впливає на формування суспільних настроїв щодо справедливого розподілу доходів та державних гарантій. Мінімальна заробітна плата є інструментом, який інтегрує ринкові сили попиту та пропозиції праці з макроекономічною та соціальною політикою. Водночас вона забезпечує механізм перерозподілу та інструмент протидії тіньовій економіці. В Україні питання впливу політики МЗП залишається актуальним, зважаючи на високий рівень тінізації ринку праці та поширення неофіційних виплат. З огляду на військові виклики та структурні зміни в економіці актуальним є економетричний аналіз макроекономічного впливу підвищення мінімальної заробітної плати на зайнятість, інфляційні процеси та детінізацію економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання впливу мінімальної заробітної плати на функціонування ринку праці є одним із найбільш досліджуваних в економічній науці. У світовій академічній традиції мінімальна заробітна плата розглядається не лише як регулятор, а як багатофункціональний інструмент, що визначає рівень доходів населення,

формує структуру зайнятості, впливає на поведінкові моделі роботодавців і працівників та залежить від масштабів тіньової економіки.

Наукова дискусія між прихильниками неокласичних підходів і представниками інституційних чи кейнсіанських концепцій підкреслює складність і багатовимірність цього явища. Головне питання цієї дискусії полягає в тому, що ефекти мінімальної заробітної плати є різноплановими й визначаються економічною структурою, умовами конкуренції та соціально-інституційними характеристиками конкретної країни.

У працях А. Гейзе (A. Heise) наголошується, що традиційна неокласична модель не підтверджується емпіричними даними: у більшості випадків підвищення мінімальної заробітної плати не супроводжується значним скороченням зайнятості серед низькооплачуваних працівників [2, р. 133]. Аналогічну позицію підтримують інституційні дослідження Г. Герра, М. Казандзіски та С. Манкопф-Прапротнік (H. Herr, M. Kazandziska, S. Mahnkopf-Praprotnik), які підкреслюють роль мінімальної заробітної плати як елемента стабілізації доходів і механізму підтримки внутрішнього попиту [3, р. 14].

На основі мікроданих про доходи та зайнятість працівників значущі результати отримано в працях Дж. Джуппоні та співавторів (G. Giurroni et al.), де встановлено, що істотне підвищення мінімальної заробітної плати суттєво покращує становище працівників у нижній частині розподілу заробітків, не спричиняючи істотного зниження загальної зайнятості [10, р. 12]. Аналогічні висновки отримано в дослідженні Ч.-У. Кіма та Г. Ліма (C.-U. Kim, G. Lim), які в межах аналізу 25 країн Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) показали, що навіть значні підвищення мінімальної заробітної плати мають обмежений негативний вплив на зайнятість, тоді як помірні зміни є практично нейтральними [7, р. 1150].

Водночас у країнах із поширеною тінізацією ринку праці ефекти мінімальної заробітної плати мають специфічні риси. Дослідження Н. Гавуа та

А. Засової (N. Gavoille, A. Zasova) демонструє, що підприємства, які практикують приховану оплату праці, використовують неофіційні виплати як механізм пом'якшення впливу зростання мінімальної заробітної плати [9, р. 105027]. У таких фірмах зайнятість практично не реагує на законодавчі зміни, тоді як підприємства, що повністю дотримуються податкової дисципліни, відчувають значніші скорочення. Це підкреслює подвійну сутність мінімальної заробітної плати як інструмента соціальної підтримки і водночас стимулу до формалізації праці.

Комплексні моделі, представлені в працях К. Бенковскіса, Л. Фадєєвої, А. Плюти та А. Засової (K. Benkovskis, L. Fadejeva, A. Pluta, A. Zasova), які поєднують CGE-моделювання з мікросимуляціями EUROMOD, дають змогу оцінити як макроекономічні, так і розподільчі наслідки підвищення мінімальної заробітної плати за умов значного тіньового сектору [8, р. 125]. Отримані результати свідчать, що зростання МЗП сприяє зменшенню частки неофіційних виплат та збільшенню бюджетних надходжень, проте водночас може обмежувати зайнятість і стримувати економічну активність.

У контексті перехідних економік важливими є результати В.-Д. Строе та співавторів (V. D. Stroe et al.), які розкривають механізми адаптації ринку праці до зростання мінімальної заробітної плати у країнах Центрально-Східної Європи [4].

Отже, сучасні наукові підходи демонструють, що вплив мінімальної заробітної плати є складнішим, ніж передбачалося в межах ранніх економічних теорій. Він формується під дією комплексу факторів: структури ринку праці, поширеності тіньових практик, здатності підприємств конкурувати й рівня довіри до інституцій держави.

Сучасні дослідження відходять від використання лінійних або надто спрощених моделей. Натомість актуалізується цілісне бачення мінімальної заробітної плати як багатогранного інструмента соціально-економічної політики, що взаємодіє з поведінкою суб'єктів господарювання,

особливостями бізнес-середовища та інституційним контекстом країни. Такий підхід дає змогу краще оцінити складність цього механізму й точніше визначити його вплив на якість життя населення, розвиток економіки та соціальну справедливість.

Визначення невирішених аспектів загальної проблеми. Об'єктом переважної більшості теоретичних та емпіричних досліджень є мінімальна заробітна плата в розвинених країнах, де рівень неформальності низький, а інституційне середовище стабільне. Відносини між роботодавцем і працівником, а також реакція бізнесу на зміни в законодавстві суттєво відрізняються в цих економіках порівняно з економіками, що характеризуються значною часткою неформальної зайнятості та виплат. Отже, результати попередніх досліджень не можуть бути безпосередньо екстрапольовані на український контекст.

Недостатньо вивченим залишається питання впливу мінімальної заробітної плати на економічні процеси в країнах зі значною часткою неформальних виплат, високим податковим навантаженням на працю та підвищеною регуляторною нестабільністю, особливо в умовах воєнного стану. Взаємодія формальних та неформальних механізмів виплати заробітної плати в контексті підвищення МЗП, її вплив на зайнятість, інфляцію та масштаби неформальності потребують подальшого дослідження. Ці аспекти формують наукову лакуну, заповнення якої є необхідним для розуміння реального ефекту мінімальної заробітної плати в Україні.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є комплексний аналіз теоретичних та емпіричних підходів до оцінювання впливу мінімальної заробітної плати на ринок праці з урахуванням інституційних особливостей, ринкових фрикцій та масштабів тінізації економіки.

У межах поставленої мети передбачається систематизація основних наукових підходів – неокласичної моделі, монопсонічних концепцій, теорії

ефективної заробітної плати та моделей адаптаційної поведінки підприємств. Такий огляд дає змогу глибше зрозуміти механізми, завдяки яким зміни у політиці мінімальної оплати праці позначаються на рівні зайнятості, продуктивності праці, розподілі доходів та поведінкових реакціях роботодавців.

Важливою складовою дослідження є узагальнення міжнародного досвіду, яке демонструє суттєві відмінності у впливі мінімальної заробітної плати між розвиненими економіками та країнами, у яких значна частина трудових відносин перебуває у тіні. У таких державах коригування відбувається не через скорочення робочих місць, а через зміну структури офіційних і неофіційних виплат, що підкреслює складність адаптації на ринку праці. Проведений аналіз дає змогу визначити методологічні підходи до економетричного моделювання впливу мінімальної заробітної плати з урахуванням ринкових фрикцій, продуктивності праці, конкурентного середовища та тіньових практик. Такі підходи є необхідними для формування обґрунтованої державної політики у сфері регулювання оплати праці.

Виклад основного матеріалу дослідження. В економічній літературі вплив мінімальної заробітної плати аналізується крізь призму різних теоретичних та емпіричних моделей, що дає змогу простежити еволюцію наукових підходів і пояснити розбіжності між теоретичними прогнозами та фактичними результатами.

До базових підходів належить неокласична модель, відповідно до якої встановлення рівня мінімальної заробітної плати вище рівноважної ціни праці призводить до надлишкової пропозиції робочої сили та скорочення попиту на низькокваліфікованих працівників. Згідно з логікою неокласичної моделі, Б. Литвин (B. Lytvyn) зазначає, що надмірне підвищення МЗП може створювати ризики зростання безробіття серед уразливих груп працівників [1, р. 4].

Проте емпіричні дослідження дедалі частіше не підтверджують таких прогнозів. А. Гейзе (A. Heise), спираючись на численні оцінки, проведені з 1990-х років, демонструє, що в більшості реальних економік негативний ефект підвищення МЗП або дуже слабкий, або відсутній [2, р. 133]. Аналогічні висновки формують представники інституційної школи – Г. Герр, М. Казандзіска та С. Манкопф-Прапротнік (H. Herr, M. Kazandziska, S. Mahnkopf-Praprotnik), які наголошують, що мінімальна заробітна плата виконує функцію стабілізації доходів та підтримки внутрішнього попиту [3, р. 14].

За умов, коли неокласичні припущення не підтверджуються даними, зростає актуальність моделей, які враховують ринкові фрикції. Монопсоністична модель базується на припущенні, що роботодавці мають ринкову владу у встановленні заробітної плати, а тому підвищення МЗП може зменшувати асиметрію влади та навіть збільшувати зайнятість. Це підтверджують результати дослідження В.-Д. Строе та співавторів (V. D. Stroe et al.) для країн Центрально-Східної Європи [4, р. 3], а також аналіз ринку праці США, проведений Дж. Азаром та співавторами (J. Azar et al.), який показав, що підвищення МЗП має нейтральний або позитивний вплив за умов високої концентрації роботодавців [13, р. 27].

Важливим доповненням до огляду є теорія ефективної заробітної плати, в межах якої вища оплата праці покращує продуктивність та стимулюючи функцію заробітної плати. Дослідження Д. Ков'єлло, Е. Десеррано та Н. Персіко (D. Coviello, E. Deserranno, N. Persico) на основі мікроданих американської роздрібної мережі демонструє, що після зростання МЗП працівники стали продуктивнішими, а плинність кадрів суттєво знизилась [5, р. 2317].

Числення дослідження присвячені моделям адаптації підприємств, які демонструють реакцію бізнесу на зростання витрат на оплату праці. У своїх роботах Д. Л. Лука та М. Лука (D. L. Luca, M. Luca) пропонують зрозумілу й

водночас глибоку класифікацію таких реакцій, виокремлюючи кілька основних механізмів:

- вихід із ринку малопродуктивних підприємств;
- перекладання додаткових витрат на споживачів шляхом підвищення цін;
- прихована компенсація;
- скорочення робочих годин або зміна структури зайнятості [6, р. 18].

Паралельно з розвитком теорій формується широка емпірична база. У роботі Дж. Джуппоні та співавторів (G. Giurroni et al.) продемонстровано, що зростання МЗП у Великій Британії підвищує доходи працівників нижнього дециля розподілу, майже не впливаючи на зайнятість [10, р. 12]. Аналіз Ч.- У. Кіма і Г. Ліма (C.-U. Kim, G. Lim) демонструє, що в країнах ОЕСР навіть значні підвищення МЗП рідко спричиняють істотні втрати робочих місць, а реакція ринку праці залежить від демографічної структури [7, р. 1150]. Особливої уваги потребують економіки з високим рівнем тінізації зайнятості. Дослідження Н. Гавуа та А. Засової (N. Gavoille, A. Zasova) показує, що підприємства, які використовують значну частку неофіційних виплат, зазвичай коригують саме тіньову частину заробітної плати, уникаючи скорочення офіційної зайнятості [9, р. 105027]. На макрорівні ці процеси відтворено в роботах К. Бенковскіса, Л. Фадєєвої, А. Плюти та А. Засової (K. Benkovskis, L. Fadejeva, A. Pluta, A. Zasova): за результатами CGE-моделювання, підвищення МЗП може зменшувати масштаби тіньових виплат і збільшувати бюджетні надходження, хоча й супроводжується короткостроковими втратами зайнятості у формальному секторі [8, р. 125]. Загальні висновки міжнародних оглядів підтверджують ці результати. А. Дюб (A. Dube) зазначає, що у переважній більшості випадків вплив МЗП на зайнятість є нейтральним або слабким [14, р. 44]. Аналогічних висновків доходять Я. Мір і Дж. Вест (J. Meer, J. West) [11, р. 21], Д. Ньюмарк і В. Вашер (D. Neumark, W. Wascher) [12, р. 17], а також С. Пелек (S. Pelek), який аналізує

ефекти МЗП у Туреччині – країні з високим рівнем неформальної зайнятості [15, р. 64]. Дослідження А. Ткачової, Б. Гавурової та Б. Гонтковичової (А. Tkachova, B. Gavurova, B. Gontkovicova) підтверджує, що результати впливу МЗП у країнах Вишеградської групи (V4) значною мірою залежать від інституційних факторів та структури ринку праці [16, р. 53]. Для систематизації теоретичних підходів та емпіричних висновків нижче подано аналітичну таблицю, яка узагальнює основні моделі, їхні механізми та значення для українських реалій.

Таблиця 1

Моделі та результати досліджень мінімальної заробітної плати

Автори / модель	Коротка характеристика підходу	Основні результати	Значення для України
Б. Литвін (B. Litwin) [1]	Неокласична модель ринку праці	Підвищення МЗП зменшує попит на працю [1, р. 4]	Не враховує тіньовість та монопсонію
А. Гейзе (A. Heise) [2]	Емпірична критика неокласичної моделі	Негативні ефекти МЗП не підтверджуються [2, р. 133]	Необхідність сучасних моделей
Г. Герр, М. Казандзиска, С. Манкопф-Прапротнік (H. Herr, M. Kazandziska, S. Mahnkopf-Praprotnik) [3]	Інституційний підхід	Продуктивність та інститути важливіші за зайнятість [3, р. 14]	Україна має слабкі інституції
В.-Д. Строс та співавтори (V. D. Stroe et al.) [4]	Монопсоністична модель	Підвищення МЗП може збільшити зайнятість [4, р. 3]	Застосовується до МСБ та малих міст
Д. Ков'єлло, Е. Десеррано, Н. Персіко (D. Coviello, E. Deserranno, N. Persico) [5]	Теорія ефективної заробітної плати	Зростає продуктивність і зменшується плинність кадрів [5, р. 2317]	Актуально для сфери послуг
Д. Л. Лука, М. Лука (D. L. Luca, M. Luca) [6]	Модель адаптації підприємств	Вихід низькопродуктивних підприємств, підвищення цін, скорочення годин [6, р. 18]	Пояснює поведінку МСБ

Ч.-У. Кім, Г. Лім (C.-U. Kim, G. Lim) [7]	Панельний аналіз країн ОЕСР	Незначні скорочення зайнятості [7, р. 1150]	МЗП не є загрозою за обґрунтованої політики
Н. Гавуа, А. Засова (N. Gavoille, A. Zasova) [9]	Тіньова економіка	Підприємства з тіньовими виплатами майже не змінюють поведінку [9, р. 105027]	Вкрай актуально для України
К. Бенковскіс, Л. Фадєєва, А. Плюта, А. Засова (K. Benkovskis, L. Fadejeva, A. Pluta, A. Zasova) [8]	CGE-моделювання з мікросимуляціями EUROMOD	МЗП зменшує тіньові виплати [8, р. 125]	Необхідність комплексного моделювання
Дж. Джуппоні та співавтори (G. Giurponi et al.) [10]	Квазіекспериментальні моделі	Зростання заробітної плати без скорочення зайнятості [10, р. 12]	Вагома доказова база
А. Дюб (A. Dube) [14]	Міжнародний огляд	Переважно нейтральний ефект МЗП [14, р. 44]	Підтверджує доцільність реформи МЗП
С. Пелек (S. Pelek) [15]	Регресійний аналіз	Відсутність значних негативних ефектів [15, р. 64]	Подібний рівень тінізації до України
А. Ткачова, Б. Гавурова, Б. Гонтковічова (A. Tkachova, B. Gavurova, B. Gontkovicova) [16]	Індекс Кайтца – безробіття	Ефект залежить від структури ринку праці [16, р. 53]	Важливо для регіональних моделей

Джерело: складено автором на основі: [1–16]

Розгляд теоретичних та емпіричних підходів у комплексі дає змогу встановити, що вплив мінімальної заробітної плати на ринок праці є складнішим і неодноріднішим, ніж передбачалося. Такі ефекти залежать від низки факторів: типу ринкових відносин між учасниками ринку праці, довіри до державних інституцій, рівня конкуренції з боку роботодавців та поширеності тіньових практик зайнятості, які часто відіграють більшу роль, ніж формальні правила.

Проведений аналіз підтверджує обмеженість неокласичної моделі у її теоретичних узагальненнях і можливостях екстраполяції індивідуальної поведінки на рівень економіки загалом. Натомість підходи, засновані на монопсонічній моделі, теорії ефективної заробітної плати або моделях

адаптації підприємств, краще відповідають емпіричним даним: підвищення мінімальної заробітної плати не завжди призводить до скорочення зайнятості, а такі фактори, як зростання продуктивності або зміни в бізнес-стратегіях, пояснюють цю відсутність негативного ефекту.

У контексті країн із значною неформальною економікою, зокрема України, особливої уваги потребує поведінка роботодавців, які практикують тіньові виплати та нетрадиційні стратегії оплати праці. У таких умовах реакція ринку на зміни державної політики відбувається не через масові звільнення, а через коригування співвідношення між офіційною та неофіційною складовими заробітної плати.

Отримані результати підтверджують необхідність застосування багатовимірного підходу до аналізу впливу мінімальної заробітної плати на ринок праці. Такий підхід має охоплювати економічну теорію на мікро- та макрорівнях, враховувати офіційні норми та неформальні практики і бути адаптованим до специфіки перехідних економік, у яких економічна логіка співіснує з поведінковими, соціальними та інституційними реаліями як взаємопов'язаними явищами.

Висновки. Аналіз теоретичних та емпіричних підходів до впливу мінімальної заробітної плати на ринок праці засвідчив обмеженість неокласичної моделі, яка передбачає значне скорочення зайнятості внаслідок підвищення МЗП. Емпіричні дані не підтверджують суттєвого зниження попиту на низькокваліфіковану робочу силу. Натомість моделі, що враховують ринкові фрикції – монопсонічні підходи, теорія ефективної заробітної плати та моделі адаптації підприємств – ґрунтовніше пояснюють механізми реакції ринку праці: зростання продуктивності, трансформацію структури витрат, часткове перенесення витрат на споживачів та вихід низькопродуктивних підприємств із ринку.

У країнах із високим рівнем тіньової зайнятості, зокрема в Україні, реакція ринку праці на підвищення мінімальної заробітної плати переважно

визначається коригуванням співвідношення між офіційною та неофіційною складовими заробітної плати. Це зумовлює необхідність адаптації економетричних моделей до специфіки змішаної (формально-неформальної) зайнятості.

Недоліком дослідження є використання міжнародних публікацій без емпіричної перевірки на українських даних. Крім того, обмеженість статистичної інформації щодо неформальної зайнятості ускладнює побудову точніших прогнозних моделей.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробленні економетричних моделей, здатних відображати складність ринку праці через інтеграцію поведінки роботодавців, які практикують тіньові виплати, урахування регіональних відмінностей, рівня ринкової концентрації та особливостей витратних структур підприємств.

Список використаних джерел

1. Litwin B.S. Determining the Effect of the Minimum Wage on Income Inequality. Gettysburg College, Student Publications, 2018. URL: https://cupola.gettysburg.edu/cgi/viewcontent.cgi?referer=&httpsredir=1&article=1388&context=student_scholarship (date of access: 04.10.2025).
2. Heise A. Minimum wages and the resilience of neoclassical labour market economics. Some preliminary evidence from Germany. *Post-Keynesian Economics Review*. 2020. Vol. 93. P. 133–147. URL: <https://www.paecon.net/PAEReview/issue93/Heise93.pdf> (date of access: 04.10.2025).
3. Herr H., Kazandziska M., Mahnkopf-Praprotnik S. The Theoretical Debate About Minimum Wages. Global Labour University Working Papers, Paper No. 6, 2009. URL: https://global-labour-university.org/wp-content/uploads/2022/03/GLU_WP_No.6.pdf (date of access: 04.10.2025).

4. Stroe V. D., Vuc D. E., Pană M. C., Fanea-Ivanovici M., Maftai R. Between Benefits and Risks for Sustainable Economic Growth: Minimum Wage's Impact on Youth Unemployment Across Five CEE Countries. *Sustainability*. 2025. Vol. 17. № 21. P. 9525. DOI: 10.3390/su17219525
5. Coviello D., Deserranno E., Persico N. Minimum Wage and Individual Worker Productivity: Evidence from a Large US Retailer. *Journal of Political Economy*. 2022. Vol. 130. № 9. P. 2317–2364. URL: <https://www.journals.uchicago.edu/doi/epdf/10.1086/720397> (date of access: 04.10.2025).
6. Luca D.L., Luca M. Survival of the Fittest: The Impact of the Minimum Wage on Firm Exit. Harvard Business School Working Paper, 17-088, 2017. URL: https://www.hbs.edu/ris/Publication%20Files/17-088_9f5c63e3-fcb7-4144-b9cf-74bf594cc308.pdf (date of access: 04.10.2025).
7. Kim C.-U., Lim G. Effects of the minimum wage on employment of older workers: Panel data analysis across OECD countries. *Journal of Reviews on Global Economics*. 2018. Vol. 7. P. 1142–1153. URL: <https://ideas.repec.org/a/lif/jrgelg/v7y2018p1-9.html> (date of access: 04.10.2025).
8. The effects of minimum wage increases on the macro economy, income distribution, and informal wages / K. Benkovskis et al. *Baltic Journal of Economics*. 2025. Vol. 25, no. 1. P. 112–130. URL: <https://doi.org/10.1080/1406099x.2025.2488720> (date of access: 04.10.2025).
9. Gavoille N., Zasova A. What we pay in the shadows: Labor tax evasion, minimum wage hike and employment. *Journal of Public Economics*. 2023. Vol. 228. P. 105027. URL: <https://doi.org/10.1016/j.jpubeco.2023.105027> (date of access: 04.10.2025).
10. Giupponi G., Joyce R., Lindner A., Waters T., Wernham T., Xu X. The Employment and Distributional Impacts of Nationwide Minimum Wage

Changes. *Journal of Labor Economics*. 2024. Vol. 42. № S1. URL: <https://ideas.repec.org/a/ucp/jlabec/doi10.1086-728471.html> (date of access: 04.10.2025).

11. Meer J., West J. Effects of the Minimum Wage on Employment Dynamics. NBER Working Paper No. 19262, 2013. URL: https://www.nber.org/system/files/working_papers/w19262/w19262.pdf (date of access: 04.10.2025).

12. Neumark D., Wascher W. Minimum Wages and Employment: A Review of Evidence from the New Minimum Wage Research. Cambridge, MA : National Bureau of Economic Research, 2006. URL: <https://doi.org/10.3386/w12663> (date of access: 04.10.2025)

13. Minimum Wage Employment Effects and Labor Market Concentration / J. Azar et al. Cambridge, MA : National Bureau of Economic Research, 2019. URL: <https://doi.org/10.3386/w26101> (date of access: 04.10.2025).

14. Dube A. Impacts of Minimum Wages: Review of the International Evidence. HM Treasury, 2019. URL: <https://www.gov.uk/government/publications/impacts-of-minimum-wages-review-of-the-international-evidence> (date of access: 04.10.2025).

15. Pelek S. The Employment Effect of the Minimum Wage: An Empirical Analysis from Turkey. *Ekonomitek*. 2015. Vol. 4. № 1. P. 49–68. URL: <https://ideas.repec.org/a/tek/journal/v4y2015i1p49-68.html> (date of access: 04.10.2025).

16. Tkacova A., Gavurova B., Gontkovicova B. The impact of minimum wage increases on unemployment in the V4 countries: Assessing the recommendations of the European Commission. *Journal of International Studies*. 2024. Vol. 17, no. 3. P. 51–67. URL: <https://doi.org/10.14254/2071-8330.2024/17-3/3> (date of access: 04.10.2025).